

**CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU**

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 76-84-88; Fax: (022) 66-05-89

**АПЕЛЛЯЦИОННАЯ
ПАЛАТА КИШИНЭУ**

2043, мун. Кишинэу, ул. Теилор 4,
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Тел. (022) 76-84-88; Факс: (022) 66-05-89

№ 4-35/11-706 din 13.04.21

2-19104170-02-2rci-19032021

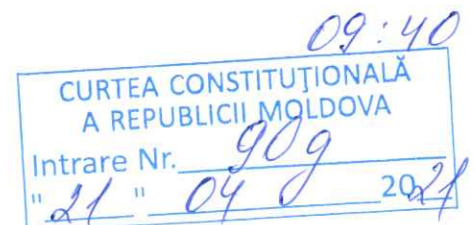
Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Mun. Chișinău, Al. Lăpușneanu nr. 28, MD-2004

Curtea de Apel Chișinău, Vă expediază cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, pentru examinare conform competenței.

Anexă: Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate;
Copia încheierii Curții de Apel Chișinău nr. 2rci-114/21 din 13.04.2021.

Judecător: Clim Eugeniu

Grefier: Tataru Artiom

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume/Denumire: **CATAN** 2. Prenume: **Carolina**

3. Funcția **administrator autorizat**

II - OBIECTUL SESIZĂRII

12. Prin prezenta sesizare, se invocă neconstituționalitatea sintagmei „și **fixarea remunerației lui**” prevăzută de **art. 5 alin. (5) lit. c) al Legii Insolvabilității**, în temeiul **art. 23** (Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle), din Constituție, **art. 43** (Dreptul la muncă și la protecția muncii), din Constituție, **art. 44** (Interzicerea muncii forțate), din Constituție, **art. 54** (Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți), din Constituție.

III - CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13. În examinarea Curții de Apel Chișinău, Judecător Clim E., se află dosarul nr. 2rci-114/21, ce are drept obiect contestarea Încheierii Judecătorei Chișinău, sediul Central, privind emiterea unei încheieri suplimentare de fixare a remunerației administratorului provizoriu, la caz constatăm că instanța de judecată pentru emiterea actului judecătoresc contestat a invocat normele care se consideră a fi neconstituționale.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14.

A.Referitor la aplicabilitatea în cadrul procesului a normelor a căror neconstituționalitate se invocă;

În cadrul Încheierii contestate au fost invocate normele care se consideră a fi neconstituționale și anume „Cu referire la argumentele expuse în cererea de emitere a încheierii suplimentare depuse de administratorul autorizat Catan Carolina din care rezultă că instanța de insolvabilitate deși a desemnat administratorul provizoriu al SRL Cronos Briz Grup, nu ar fi fixat remunerația acestuia, instanța de judecată relevă că prevederile cuprinse în art. 5 alin. (5), lit. c) din Legea insolvenței se referă la competențele instanței de insolvabilitate, în acest sens legiuitorul menționând că pe lângă desemnarea administratorului provizoriu, instanța de insolvabilitate este competentă să stabilească și remunerația acestuia.

Faptul dat nu implică sub nici o formă concluzia că instanța de insolvabilitate ar avea obligația de a fixa prin Încheiere de admitere spre examinare a cererii introductive și remunerația administratorului provizoriu.”

B.Referitor la neconstituționalitatea normelor invocate;

CU REFERIRE LA PREVEDERILE ART. 23 DIN CONSTITUȚIE

Conform prevederilor art. 3 alin. (1) al Legii privind administratorii autorizați, acesta desfășoară o activitate de liber profesionist de interes public, care nu este activitate de întreprinzător, fiindu-i atribuit statut de subiect care desfășoară activitate profesională în domeniul justiției (art.5 al 36/2 Cod Fiscal), astfel reieșind din prevederile legale enunțate supra administratorul autorizat, indiferent de modalitate de desemnare a sa, îndeplinește funcția de reprezentant al justiției, deoarece reprezintă și apără nu numai interesele debitorului și ale creditorilor, dar, alături de instanța de insolvabilitate, oferă garanția respectării prevederilor legale și coordonează, supraveghează și acționează în vederea derulării procedurii.

Totodată, ține de menționat faptul că conform prevederilor art.4 al Legii insolvenței, administratorul provizoriu, are statutul de participant la procedura de insolvență, nefiind parte în proces, cu rol și atribuții determinate de

lege, avînd o poziție independentă, acesta nu poate avea statut de angajat a debitorului/creditorului, conform constatărilor Curții Constituționale nr. 78g/ 2018, privind excepția de neconstituționalitate a unor texte din articolul 70 aliniatele (7) și (8) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Ca natură juridică, reprezentarea exercitată de administratorul autorizat se asimilează în esență cu cea realizată în baza unui contract de mandat deosebindu-se de acesta prin:

- dacă obiectul contractului de mandat este lăsat de legiuitor la latitudinea părților contractante, sub condiția respectării normelor imperative ale legii, obiectul reprezentării exercitate de administratorul autorizat este unul legal-judiciar, adică atribuțiile sale pot fi doar cele enumerate de lege și/sau stabilite de instanța de insolvență.
- limitele contractului de mandat rezultă cu evidența din conținutul contractului actului încheiat de părți, terții luând cunoștință de acestea din chiar cuprinsul actului, iar limitele reprezentării exercitate de administratorul autorizat sunt stabilite de lege și instanța de insolvență.
- în cazul reprezentării exercitate de administratorul autorizat nu există posibilitatea substituirii în îndeplinirea mandatului și nici cea de solidaritate sau de mandat în interes comun, ca în dreptul comun;
- obținerea calității de mandatar necesită capacitatea deplină de exercițiu, care se dobândește prin împlinirea vârstei de 18 ani pe când cea de reprezentant al justiției ca administrator autorizat presupune nu numai capacitate deplină de exercițiu, dar întotdeauna și studii superioare de o anumită specialitate și experiență în activitatea practică;
- încetarea funcției de mandatar are loc în cazurile și condițiile prevăzute de dreptul comun pe când cea de reprezentant al justiției are loc doar pentru motive temeinice ce au la bază dolul sau culpa gravă a administratorului autorizat, fiind responsabilitatea instanței de insolvență sau la încetarea procedurii;

Astfel, putem afirma cu certitudine ca, natura juridică a activității desfășurate de administratorul autorizat este a unui contract de mandat și nici de cum al unui contract individual de muncă, pentru că, la stabilirea remunerației regulile legislației muncii privind salarizarea și normarea muncii, garanțiile sociale, timpul de muncă și timpul de odihnă, garanțiile și compensațiile, nu pot fi aplicate în conformitate cu prevederile art.2 al Codului Muncii, astfel în cît acestea nu includ activitățile independente (notar, avocat, executor judecătoresc, administrator autorizat, expert judiciar, auditor), iar în caz contrar, am ajunge la situații absurde și anume că instanța de judecată este angajatorul iar administratorul autorizat este angajatul acestuia, urmând ca primul să-i asigure toate garanțiile sociale celui de al doilea.

Conform prevederilor art.25 al.5(i) al Legii insolvenței, administratorul provizoriu desemnat, are dreptul la primirea remunerației și recuperarea

cheltuielilor, suportate în activitatea sa, iar conform art.25 al.6 al Legii insolvenței, cuantumul de remunerare a administratorului provizoriu îl stabilește instanța de insolvență în mărime fixă, pentru fiecare lună de activitate efectiv lucrată și confirmată documentar, care nu poate fi mai mică de coeficientul minim de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariilor de funcție ale conducătorilor încadrați în unitățile ce nu aplică sistemul de salarizare bazat pe rețeaua tarifară unică de salarizare, înmulțit la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real la unitățile cu autonomie financiară.

Comparativ cu legislația națională care este lipsită de claritate, referitor la momentul în care instanța de insolvență urmează să stabilească remunerația administratorului provizoriu, cuantumul acesteia, și criteriile (circumstanțe), previzibile, verificabile ce au stat la baza stabilirii unui onorariu fix, legislația României spre exemplu la art. 37 alin. (2) al OUG nr. 86/2006, stabilește criteriile ce stau la baza stabilirii onorariului fix de către instanța de insolvență în momentul admiterii spre examinare a cererii introductive și nu post factum în baza prevederilor Codului muncii.

Astfel, circumstanțele verificabile ce stau la baza stabilirii onorariului fix (circumstanțe ce sunt cunoscute în momentul admiterii spre examinare a cererii introductive) sunt:

La stabilirea nivelului onorariului se vor avea în vedere următoarele tipuri de factori care reflectă gradul de complexitate a activității depuse:

- a) numărul de salariați ai debitorului;
- b) riscul privind conflictele de muncă;
- c) cifra de afaceri a debitorului pe ultimii 3 ani;
- d) valoarea totală a datoriilor și numărul creditorilor;
- e) valoarea creanțelor, numărul debitorilor;
- f) numărul și complexitatea litigiilor aflate pe rol în care debitorul are calitate de reclamant și, respectiv, de pârât;
- g) valoarea patrimoniului, potrivit evaluării;
- h) natura activelor, atractivitatea pe piață, riscurile legate de conservarea lor;
- i) nivelul de lichidități aflate la dispoziția debitorului pentru acoperirea cheltuielilor inițiale de lichidare.

Din lipsa unor prevederi clare în acest sens, în practica judiciară s-a ajuns la situații absurde în care instanța de insolvență stabilește remunerația administratorului provizoriu în cuantum de „0” lei, invocându-se motivul lipsei tabelului de pontaj spre exemplu, prevederi ce sunt aplicabile unui angajat conform prevederilor codului muncii, interpretare ce contravine însăși naturii juridice a statutului/profesiei de administrator autorizat.

Într-o astfel de interpretare, art. 5 alin. (5), lit. c) din Legea insolvenței este contrară principiului previzibilitatei normei de drept.

Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să

permite persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite.

În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile.

Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.

Examinând art. 5 alin. (5), lit. c) din Legea insolvenței după standardele care privesc calitatea legii, îl considerăm integral neconform art.23 din Constituție.

Necesitatea examinării calității legii de către autoritățile publice ale Republicii Moldova a fost evidențiată și în jurisprudența CtEDO pe mai multe cauze (Busuioc v. Moldova, Guțu v. Moldova). Astfel, în cauza Guțu v. Moldova, §66 (Guțu v. Moldova nr.20289/02, 7 iunie 2007): "...expresia "prevăzută de lege" nu presupune doar corespunderea cu legislația națională, dar, de asemenea, se referă la calitatea acelei legislații (a se vedea Half ord v. the United Kingdom, Reports 1997-III, p.1017, §49). ...

Legislația națională trebuie să indice cu o claritate rezonabilă scopul și modalitatea de exercitare a discreției relevante acordate autorităților publice, pentru a asigura persoanelor nivelul minim de protecție la care cetățenii au dreptul în virtutea principiului preeminenței dreptului într-o societate democratică (a se vedea Domenichini v. Italy, Reports 1996-V, p.1800, §33)".

În fapt prevederile cuprinse la art. 5 alin. (5), lit. c) din Legea insolvenței, acordă posibilitatea instanței de insolvență, de a desemna un administrator autorizat în calitate de administrator provizoriu (calitate ce nu poate fi refuzată de către administratorul autorizat pe motivul ne stabilirii remunerației), fără ai fi stabilită remunerația din start, iar după o activitate de minimum 45 de zile să-i acorde o remunerație de 0 lei, în baza unor raționamente și criterii cunoscute doar de instanța de insolvență.

Situația menționată supra creează o stare de incertitudine pentru administratorul provizoriu întrucât instanța de insolvență îl obligă pe administratorul autorizat să presteze o anumită activitate fără să cunoască care este remunerația minimă pentru acea muncă sau în genere dacă va fi remunerat.

Norma supusă controlului constituționalității plasează persoana într-o stare de incertitudine pentru un termen nedefinit și pentru circumstanțe care pot fi invocate aleatoriu.

CU REFERIRE LA PREVEDERILE ART. 43 DIN CONSTITUȚIE

Art. 43 alin. (1) din Constituție (Dreptul la muncă și la protecția muncii) stabilește că Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

Conform interpretării oferite de Curtea Constituțională, Constituția garantează, prin articolul 43, că orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă (a se vedea HCC nr. 6 din 10 martie 2020, § 57). Astfel, dreptul la muncă și protecția muncii este aplicabil în toate cazurile în care se pretinde apărarea drepturilor salariale (HCC nr. 6 din 10 martie 2020, § 28). Curtea a precizat că noțiunea de remunerație, în sensul articolului 43 din Constituție, trebuie interpretată într-un sens larg. Acesta cuprinde, în special, toate avantajele prezente sau viitoare, cu condiția să fie acordate, chiar dacă indirect, de angajator lucrătorului pentru munca prestată de acesta, în baza unui contract de muncă sau al unor dispoziții legale (a se vedea HCC nr. 21 din 3 octombrie 2019, § 25). Dreptul la salariu derivă din dreptul la muncă și constituie un drept fundamental protejat de articolul 43 din Constituție (a se vedea HCC nr. 6 din 10 martie 2020, § 57).

Reieșind din interpretarea făcută de Curtea Constituțională putem afirma cu certitudine, că prin coroborarea prevederilor art. 23 din Constituție cu cele ale art. 43 din Constituție, instanța de insolvență ar urma ca odată cu numirea administratorului provizoriu să stabilească și remunerația minimă pentru cele 45 de zile în care administratorul provizoriu urmează să realizeze munca, iar la finele activității în baza raportului administratorului provizoriu să hotărască dacă sporește sau nu cea remunerație stabilită inițial.

Dacă e să analizăm per a contrario, ajungem la o situație absurdă existentă la moment datorită normei a cărei constituționalitate se cere a fi verificată prin care administratorul autorizat nu poate refuza desemnarea făcută, fiind obligat să presteze o anumită muncă, muncă pentru care nu cunoaște exact remunerația, aceasta urmând a fi stabilită post factum în lipsa unor criterii clare, previzibile, obiective din care ar rezulta calculul remunerației. Mai mult de atât în practică existând cauze în care remunerația stabilită fiind de 0 lei.

Astfel, ne remunerarea sau ne stabilirea remunerației înainte de începerea muncii propriu-zise constituie o încălcare gravă a dreptului de a fi remunerat și pe cale de consecință a art. 43 al Constituției.

CU REFERIRE LA PREVEDERILE ART. 44 DIN CONSTITUȚIE

Reieșind din cele menționate supra, considerăm că în situația stabilirii unei obligații legale de prestare a unei munci în lipsa unor criterii clare privind stabilirea remunerației (fapt ce în practică de multe ori duce în genere la lipsa remunerației), constituie o muncă forțată, muncă ce nu se încadrează în excepțiile prevăzute de norma constituțională.

Concluzie ce reiese și din prevederile art. 71 al Legii insolvenței (destituirea și demisia), care nu reglementează posibilitatea refuzului prestării unei munci stabilite de instanța de insolvență, în lipsa stabilirii unei remunerații minime pentru perioada de minim 45 de zile, perioadă în care administratorul provizoriu urmează să realizeze cele prescise în Încheierea de admitere spre examinare a cererii introductive.

Conform art. 7 alin. (4) al Codului muncii, la munca forțată sau obligatorie se atribuie încălcarea termenelor stabilite de plată a salariului sau achitarea parțială a acestuia;

De asemenea ținem să facem trimitere la practica în acest domeniu a Curții Europene pentru Drepturile Omului conform căreia: Art. 4§2 din Convenție interzice munca forțată sau obligatorie [Stummer împotriva Austriei (MC), pct. 117]. Cu toate acestea, art. 4 nu definește ce se înțelege prin „muncă forțată sau obligatorie”, iar diferitele documente ale Consiliului European, referitoare la lucrările pregătitoare ale Convenției europene (Van der Musselle împotriva Belgiei, pct. 32), nu cuprind îndrumări cu privire la acest aspect.

În cauza Van der Musselle împotriva Belgiei Curtea a invocat Convenția nr. 29 a OIM privind munca forțată sau obligatorie. În sensul acestei convenții, expresia „muncă forțată sau obligatorie” înseamnă „orice muncă sau serviciu pretins unui individ sub amenințarea unei pedepse oarecare și pentru care numitul individ nu s-a oferit de bunăvoie”. Curtea a adoptat această definiție ca punct de plecare pentru interpretarea art. 4 § 2 din Convenție [ibid.; Graziani-Weiss împotriva Austriei; Stummer împotriva Austriei (MC), pct. 118, și Adigüzel împotriva Turciei (dec.), pct. 26-27, și jurisprudența citată acolo].

Pentru a clarifica noțiunea de „muncă” în sensul art. 4 § 2 din Convenție, Curtea a subliniat că nu orice tip de muncă impusă unei persoane sub amenințarea unei „pedepse” constituie în mod necesar „muncă forțată sau obligatorie”, interzisă de această dispoziție. Factorii care trebuie luați în considerare includ natura și volumul muncii în cauză. Acești factori contribuie la distincția între „muncă forțată” și un ajutor care se poate aștepta în mod rezonabil din partea altor membri ai familiei sau a persoanelor care împart o locuință. **În acest sens, în cauza Van der Musselle împotriva Belgiei Curtea s-a bazat pe noțiunea de „sarcină disproporționată” pentru a stabili dacă un avocat a fost supus muncii obligatorii atunci când i s-a cerut să opereze gratuit clienți, în calitate de avocat desemnat de instanță din oficiu (pct. 39; a se vedea și C.N. și V. împotriva Franței, pct. 74).**

Primul adjectivul „forțată” evocă ideea de constrângere fizică sau psihică. În ceea ce privește cel de-al doilea adjectiv „obligatorie”, acesta nu se poate referi la orice formă de constrângere sau obligație legală. De exemplu, nu se poate considera că o activitate care urmează să fie desfășurată în temeiul unui contract negociat liber intră în domeniul de aplicare al art. 4 doar pe motiv că una dintre părți s-a angajat față de cealaltă parte să efectueze activitatea respectivă și că va face obiectul unor sancțiuni în cazul în care

nu își onorează promisiunea (Van der Musselle împotriva Belgiei, pct. 34). Trebuie să fie vorba despre o muncă „pretinsă [...] sub amenințarea unei pedepse oarecare” și, de asemenea, realizată împotriva voinței persoanei în cauză, adică o activitate pentru care aceasta „nu s-a oferit de bunăvoie” (ibid.).

Curtea a constatat că primul criteriu, și anume „amenințarea unei pedepse”, este îndeplinit în Van der Musselle împotriva Belgiei în care reclamantul, avocat stagiar, risca radierea din tabloul avocaților stagiaari sau să îi fie respinsă cererea de înscriere în tabloul avocaților (pct. 35) de către Ordinul avocaților (Ordre des avocats); în Graziani-Weiss împotriva Austriei în care refuzul reclamantului, un avocat, de a acționa în calitate de tutore a avut ca rezultat aplicarea unor sancțiuni disciplinare (pct. 39); în C.N. și V. împotriva Franței în care reclamanta a fost amenințată că va fi trimisă înapoi în țara sa de origine (pct. 78).

În ceea ce privește al doilea criteriu, și anume dacă reclamantul s-a oferit de bună voie să presteze activitatea în cauză (Van der Musselle împotriva Belgiei, pct. 36), Curtea a luat în considerare elementul acordului prealabil al reclamantului privind realizarea sarcinilor în cauză, dar nu i-a acordat o importanță decisivă [ibid.; Graziani-Weiss împotriva Austriei, pct. 40; Adigüzel împotriva Turciei (dec.), pct. 30].

Curtea va ține cont, mai degrabă, de toate circumstanțele cauzei, având în vedere obiectivele care stau la baza art. 4, pentru a decide dacă un serviciu solicitat se încadrează în sfera interdicției privind „munca forțată sau obligatorie” [ibid., pct. 37; Bucha împotriva Slovaciei (dec.)].

Standardele elaborate de Curte pentru a evalua ce anume poate fi considerat normal în ceea ce privește obligațiile care le revin membrilor unei anumite profesii iau în considerare mai multe aspecte: dacă serviciile prestate nu intră în sfera activităților profesionale normale ale persoanei în cauză; dacă serviciile sunt remunerate sau nu sau dacă serviciul include o altă formă de compensare; dacă obligația se întemeiază pe o concepție de solidaritate socială; și dacă sarcina impusă este disproporționată [Graziani-Weiss împotriva Austriei, pct. 38; Mihai împotriva Slovaciei (dec.), pct. 64].

Curtea a constatat că nu lua naștere nici o problemă în temeiul art.4 în cauzele în care un angajat nu a fost plătit pentru activitatea desfășurată, dar aceasta a fost realizată de bunăvoie, iar dreptul la plată nu a fost contestat [Sokur împotriva Ucrainei (dec.)].

În concluzie constatăm că reieșind din interpretarea oferită de Curtea Europeană pentru drepturile omului la caz, impunerea administratorului autorizat în temeiul unui act judecătoresc de a presta o muncă considerabilă (45 de zile), la care acesta nu a consimțit în lipsa unei remunerații clare, refuzul având drept consecință sancționarea

acestui (desemnarea nu poate fi contestată, neexistând o procedură legală în acest sens), se în cadrează în noțiunea de muncă obligatorie echivalentul la muncă forțată.

CU REFERIRE LA PREVEDERILE ART. 54 DIN CONSTITUȚIE

Art. 54 din Constituție stabilește că în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului, de asemenea nu admite restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24 din Constituție.

La caz constatăm că prevederile art. art. 5 alin. (5), lit. c) din Legea insolabilității aduc atingere drepturilor proclamate în art. 23 din Constituție.

V - CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15. Solicit admiterea excepției și declararea **sintagmei** „și fixarea remunerației lui” prevăzută de **art. 5 alin. (5) lit. c)** al Legii Insolvabilității, ca fiind neconstituționale.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17. Copia Încheierii nr.2i-407/19 din 23 februarie 2021

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: mun. Chișinău

Data: 10 aprilie 2021

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

Digitally signed by Catan Carolina
Date: 2021.04.12 12:01:05 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

ÎNCHEIERE

13 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău

În componența sa:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Boris Bîrca
Steliana Iorgov și Eugeniu Clim

Examinînd cererea depusă de administratorului autorizat SRL,,Cronos Briz Grup” Catan Carolina privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, la examinarea recursului declarat de administratorului autorizat SRL,,Cronos Briz Grup” Catan Carolina împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 23 februarie 2021, în pricina civilă nr.2i-407/19 prin care a fost respinsă cererea administratorului autorizat, Catan Carolina privind emiterea unei încheieri suplimentare de fixare a remunerației administratorului provizoriu în cadrul procedurii de insolvență a debitorului SRL,,Cronos Briz Grup”,

c o n s t a t ă :

La data de 14.06.2019 creditorul Î.S.,,Servicii Pază a MAI” a înaintat cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de SRL,,Cronos Briz Grup”, solicitînd admiterea spre examinare a cererii introductive și numirea în funcție de administrator provizoriu pe administratorul autorizat Catan Carolina.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău din 18 iunie 2019 s-a admis spre examinare cererea introductivă înaintată de creditorul Î.S.,,Servicii Pază a MAI”, s-au aplicat măsuri de asigurare în conformitate cu art. 24 din Legea insolvenței și s-a numit în calitate de administrator provizoriu - administratorul autorizat Catan Carolina.

Prin Hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 24 septembrie 2019 s-a admis cererea introductivă, s-a constatat insolvența și s-a intentat proces de insolvență în privința SRL,,Cronos Briz Grup”, cu inițierea procedurii de faliment simplificat, fiind numit în calitate de lichidator administratorul autorizat Catan Carolina.

La data de 14.12.2020 lichidatorul SRL,,Cronos Briz Grup” Catan Carolina a înaintat cerere privind emiterea unei încheieri suplimentare de fixare a remunerației administratorului provizoriu a SRL,,Cronos Briz Grup” (f.d. 124-125).

În motivarea cererii a menționat că potrivit prevederilor art. 5 alin. (5) lit. c) din Legea insolvenței, printre principalele competențe ale instanței de insolvență se regăsesc: desemnarea administratorului provizoriu și fixarea remunerației lui, desemnarea administratorului insolvenței sau, după caz, a lichidatorului care va administra procedura pînă la confirmarea ori, după caz, pînă la înlocuirea sa de către adunarea creditorilor, precum și stabilirea atribuțiilor lui pentru această perioadă.

Astfel, prin încheierea din 18 iunie 2019, se constată că deși a fost desemnat administratorul provizoriu, instanța a omis a fixa remunerația corespunzătoare.

În ședința de judecată administratorul autorizat - Catan Carolina nu s-a prezentat, deși a fost legal citată (f.d. 123). A depus o notificare prin care a informat instanța de judecată despre imposibilitatea prezentării în ședința de judecată fixată pentru data de 23.02.2021, fără a specifica motivele (f.d. 126). Astfel, în temeiul art. 250, alin. (2) CPC s-a decis examinarea cererii respective în lipsa sa.

Prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Central din 23 februarie 2021 a fost respinsă cererea administratorului autorizat, Catan Carolina privind emiterea unei încheieri suplimentare de fixare a remunerației administratorului provizoriu al SRL „Cronos Briz Grup”.

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, la data de 09 martie 2020, administratorul autorizat SRL „Cronos Briz Grup” Catan Carolina a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătorei Chișinău, sediul Central din 23 februarie 2021.

La data de 12 aprilie 2021 administratorul debitorului SRL „Cronos Briz Grup” Catan Carolina a depus pe numele instanței recursul motivat și o cerere prin care solicită ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „și fixarea remunerației lui” prevăzută de art. 5 alin. (5) lit. c) al Legii Insolvabilității, în temeiul art. 23 (Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle), din Constituție, art. 43 (Dreptul la muncă și la protecția muncii), din Constituție, art. 44 (Interzicerea muncii forțate), din Constituție, art. 54 (Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți), din Constituție.

Studiind cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că cererea urmează a fi admisă cu remiterea acesteia Curții Constituționale din următoarele.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) CPC, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (2) CPC, la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Conform paragrafului 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria

actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. În paragraful 83 din hotărârea menționată, Curtea a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, iar judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Raportând memoriul cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate criteriilor necesare pentru sesizarea Curții Constituționale și normelor legale indicate supra, Colegiul stabilește că, aceasta întrunește condițiile necesare.

Astfel, se solicită controlul constituționalității sintagmei „și fixarea remunerației lui” prevăzută de art. 5 alin. (5) lit. c) al Legii Insolvabilității, în temeiul art. 23 (Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle), din Constituție, art. 43 (Dreptul la muncă și la protecția muncii), din Constituție, art. 44 (Interzicerea muncii forțate), din Constituție, art. 54 (Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți), din Constituție, excepția este ridicată de către partea în proces, prevederile contestate urmează a fi aplicate la examinarea cauzei în ordine de recurs, precum și nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale pe acest obiect, motiv din care cererea înaintată urmează a fi admisă.

Verificarea excepției de neconstituționalitate presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de pertinența prevederilor contestate, pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

Fiind manifestată de către recurent incertitudinea constituționalității prevederilor art. 5 alin. (5) lit. c) al Legii Insolvabilității, care are incidență la soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței de judecată, un eventual refuz al anihila dreptul părții și ar aduce atingere echității procedurii, motiv pentru care cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate urmează a fi admisă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de a amâna examinarea cauzei în ordine de recurs, reieșind din dispozițiile art. 12¹ alin. (3) CPC, conform cărora ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână examinarea cauzei în ordine de recurs.

Din considerentele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite cererea depusă de administratorul autorizat SRL „Cronos Briz Grup” Catan Carolina privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale pentru verificarea constituționalității prevederilor art. 5 alin. (5) lit. c) al Legii Insolvabilității, cu amânarea examinării cauzei în ordine de recurs până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

În conformitate cu art. 12¹, art. art. 269-270 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

4

d i s p u n e :

Se admite cererea depusă de administratorul autorizat SRL „Cronos Briz Grup” Catan Carolina cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se transmite Curții Constituționale cererea depusă de administratorul autorizat SRL „Cronos Briz Grup” Catan Carolina privind controlul constituționalității prevederilor art. 5 alin. (5) lit. c) al Legii Insolvabilității.

Se amână examinarea cauzei în ordine de recurs, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului, judecătorul (semnătură) Boris Bîrca

Judecătorii (semnătură) Steliana Iorgov

(semnătură) Eugeniu Clim

Copia corespunde originalului

Judecător

Eugeniu Clim